MASOFAVIY TA’LIM TEXNOLOGIYALARINI O‘QITISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO‘LLASH

Xakimova Farangis Abdualimovna - *Guliston davlat pedagogika instituti o‘qituvchisi*

Masofaviy ta’lim texnologiyalari o‘qitish jarayonida raqamli texnologiyalardan keng qo‘llaniladi. Raqamli texnologiyalar o‘qituvchilar va talabalar uchun bir qancha imkoniyatlarni ta’minlaydi. Ularning ba’zi misollarini quyidagi ko‘rsataman:

Videolar va interaktiv darslar: O‘qituvchilar video darslar orqali mavzularni tushuntirish, misollar berish va tushunchalarni tushunishga yordam berishlari mumkin. Interaktiv darslar esa talabalarga o‘zgartirilgan tajriba taqdim etish, savollarga javob berish uchun interaktiv vositalardan foydalanish imkonini beradi.

Veb-saytlar va onlayn platformalar: O‘qituvchilar va talabalar o‘rganish materialini, vazifalarni va boshqa resurslarni onlayn platformalar orqali olishlari mumkin. Bu platformalar, elektron darsliklar, testlar, o‘quv videolari va boshqa ilovalarni o‘z ichiga oladi.

Video-konferensiyalar: O‘qituvchilar va talabalar video-konferensiyalar orqali bir-biriga vaqtinchalik murojaat qilishlari, darslarga qatnashishlari va savollar yoki maslahat so‘rashlari mumkin. Bu usul, masofaviy ta’limda hamkorlik va aloqalarni saqlashga imkon beradi.

Raqamli testlar va baholash: Talabalarga onlayn testlar orqali bilimlarini baholash imkoniyati beriladi. Bu testlar avtomatik ravishda baholanadi va o‘qituvchilar uchun natijalar to‘plami taqdim etiladi.

Uzaktan amaliyotlar: Raqamli texnologiyalar, talabalarga uzaktan amaliyotlar orqali amaliyotlarni o‘rganish va bajarish imkonini beradi. Virtual laboratoriyalar, simulatsiya dasturlari va boshqa interaktiv vositalar orqali talabalar amaliyotlarini o‘rganishlari mumkin.

Klass yoki guruh chatlari: O‘qituvchilar va talabalar o‘zaro muloqot uchun klass yoki guruh chatlardan foydalanishlari mumkin. Bu orqali talabalar o‘qituvchilar bilan savollar yoki fikrlarni almashish, ko‘rsatmalarni ko‘rib chiqish va hamkorlik qilishlari mumkin.

Raqamli texnologiyalar masofaviy ta’limda o‘qituvchilar va talabalarga interaktivlik, bir-biriga murojaat qilish imkoniyati, o‘rganish materialini qulaylik bilan taqdim etish va amaliyotlarni o‘rganishga imkon beradi. Bu usullar o‘quv jarayonini samarali va yanada sodda qiladi.

Masofaviy ta’lim texnologiyalarini o‘qitishda raqamli texnologiyalarni qo‘llashni yanada aniqroq ko‘rsatish uchun jadvallarni qo‘llash mumkin. Quyida ushbu

texnologiyalar va ularning qo‘llanilish sohalarini ko‘rsatish uchun bir nechta jadval keltirilgan.

Masofaviy Ta’limda Foydalaniladigan Raqamli Texnologiyalar

Texnologiya	Tavsif	Misollar
LMS (Learning Management System)	Ta’lim jarayonini boshqarish tizimlari.	Moodle, Blackboard, Canvas
Video Conferencing Tools	Real vaqt rejimida video orqali dars o‘tkazish imkoniyatini beruvchi vositalar.	Zoom, Microsoft Teams, Google Meet
Digital Course Materials	Elektron shaklda ta’lim resurslari va materiallari.	E-kitoblar, PDF, online maqolalar
Interactive Tools	Ta’lim jarayonini qiziqarli qilish uchun interaktiv dasturlar va simulyatsiyalar.	Kahoot!, Quizlet, Labster
Collaboration Tools	Ta’lim oluvchilar va o‘qituvchilar o‘rtasida muloqot va hamkorlikni ta’minlovchi vositalar.	Slack, Trello, Google Docs

Masofaviy Ta’limning Asosiy Foydalari

Foyda	Tavsif
Improved Access to Education	Ta’lim oluvchilarning joylashgan joyidan qat’i nazar, ta’lim olish imkoniyati.
Flexibility in Learning Schedule	Ta’lim oluvchilarga qulay va moslashuvchan o‘quv jadvali.
Cost-Effectiveness	Ta’lim olish xarajatlarini kamaytirish imkoniyati.
Enhanced Learning Experience	Ta’lim jarayonini texnologiyalar yordamida boyitish va qiziqarli qilish.

Ushbu jadvallar masofaviy ta’limda raqamli texnologiyalarni qo‘llashni turli jihatlarini aniq va qulay tarzda taqdim etishga yordam beradi. Grafikalar bilan birgalikda, bu jadvallar ta’lim jarayonining samaradorligini oshirish va talabalarning o‘qishga bo‘lgan qiziqishini oshirishda muhim rol o‘ynaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Белозубов А.В. Система дистанционного обучения Moodle: Учебно методическое пособие СПб.: СПбГУ ИТМО, 2007. — 108 с.

2. Галузо И.В. Методика реализации обучающей функции тестов в среде MOODLE / И.В. Галузо, В.В. Небышинец, П.А. Сташулёнок // Современное образование Витебщины. — 2013.— № 1. — С. 76–80